

РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА "САВА ДОБРОПЛОДНИ"

8800 гр.Сливен, ул."Никола Карев" №1, phone/fax: (0359 44) 62 24 41,GSM: (0359)886090712

e-mail: reglibsliven@iradeum.com, rpetrova@iradeum.com

WEB site: <http://reglibsliven.iradeum.com>; <http://childbookfest.iradeum.com>

ЗНАЧИМ НАУЧЕН ФОРУМ НА ТЕМА „ВРЕМЕНА, ПРОСТРАНСТВА И ГЕРОИ В СЪВРЕМЕННАТА ДЕТСКА ЛИТЕРАТУРА”, В РАМКИТЕ НА ПРОГРАМАТА НА XX НАЦИОНАЛЕН ФЕСТИВАЛ НА ДЕТСКАТА КНИГА – СЛИВЕН, 23-25 СЕПТ. 2020г. ОБЕДИНЯВА ИЗСЛЕДВАНИЯ НА ЛИТЕРАТУРНИ КРИТИЦИ ОТ СЕДЕМ ДЪРЖАВИ

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

Едно от най-големите постижения на Националния фестивал на детската книга е попълването на „белите“ полета в изследванията на съвременната детска литература. Ежегодно в рамките на фестивала се провеждат научни форуми с участието на утвърдени творци, илюстратори, литературни критици, научни работници, педагози, библиотечни специалисти, издатели от страната и чужбина, посветени на проблемите на съвременната литература за деца и нейното развитие в бъдеще. И тази година важен момент в програмата на фестивала е провеждането на кръгла маса с международно участие на тема: „Времена, пространства и герои в съвременната детска литература”.

Интересът към изследването на пространството, мястото и времето в детската литература е продиктуван от необходимостта да се предложи фундаментално проучване на тяхната многовалентност. Всеобхватният аргумент е, че детската литература „привилегирова способността на детето да превъзхожда въображението и креативността, превръщайки обозначените в текстовете пространства в едновременни места за игра“.

Когато детската книга говори сериозно чрез фантазията, тя въздейства неусетно и доближава детето до по-дълбоко познаване на света без дидактика, без претенция и без високопарност. Затова, между кориците на книгите децата трябва да открият обаятелния свят на безбрежната фантазия и да пътуват на крилете на собственото си въображение.

Съвременната детска литература се нуждае от родената посредством фантастичното множественост на пространствата и световите, която се обръща срещу скуката, досадата и тривиалността на света, в който живеят днешното дете и тийнейджър и предлага привлекателни алтернативи. Като помагаме на децата да упражняват въображението си, ние им даваме възможност да разширят своите емоционални светове.

Потребността от духовни приключения, в които фантазията играе важна роля, е константа на детската природа и съвременната детска литература трябва да ги предложи в най-добрия им вид. Затова и темата на кръглата маса: **“Времена, пространства и герои в съвременната детска литература”**, включена в програмата на XXII Национален фестивал на детската книга, е особено актуална.

Целта на форума е чрез анализ на конкретни произведения от съвременната детска литература да се представи многовалентността на пространството и времето, тяхната различна интерпретация, така че да се въздейства на въображението и креативността на детето, и как се насърчава детето читател да излезе извън концептуализацията на пространството и времето като статично, да се разгледа и

преходът между пространствата и времето разчетен през кода на фантастичното и магичното или през достиженията на технологиите, както и да се анализират характеристиките на новия главен литературен герой. Ще бъдат представени 17 доклада на участници от България, Сърбия, Унгария, Чехия, Хърватска, Босна и Херцеговина, Гърция, които вече са отпечатани в двуезичен сборник на български и английски език с финансовата подкрепа на Министерство на културата. За пръв път тази година, поради ограниченията породени от увеличаване на заболяемостта от коронавирус в част от страните, от които има участници във форума и невъзможността те да пътуват до България, той ще премине в две сесии – първата – присъствена, в която докладите ще бъдат представени от присъстващите участници, във втората сесия ще бъде с видео-конференцна връзка и ще бъдат представени останалите 9 доклада.

В част от докладите са представени различни аспекти на общуването между детския писател и неговите читатели и съчетаването на различни подходи в творческия процес обусловени от необходимостта от фантазна магия, както и от постоянна нужда от преосмисляне и преоткриване на света чрез фантастични времена, пространства и герои с цел създаване на пълнокръвни и въздействащи произведения за деца. Представено е изследване разкриващо как дигиталната култура предефинира света на детската книга. Разгледани са паралелните светове на фантазията и на реалността в трилогията за деца на Юлия Спиридонова „Страната на сънищата”. Представен е опит за успоредяване на фолклорното и митично пространство и време на сакрализирания коледен ритуал чрез модерните способности за неговото „превеждане” и осъвременяване в романа на Елена Павлова „Приключение в Долната земя: Коледари срещу хали”. Изследвана е магичната канава на времето и пространството в творбите на Весела Фламбурари „Мина, магиите и бялата стъкленица” „Мина и магията за предсказване” и „Мина и тайната на магиите”. Анализирана е темата за въображаемостта и сетивното, за прехвърлянето на пространствените граници в детската поезия на Николай Кънчев. Представен е романът „Авен язопас в Страната на вауците” на сръбския писател Урош Петрович, който по вълнуващ начин пренася читателя през времето и пространството в различни светове и виртуални картини и го среща с нови, различни герои. Разгледана е книгата „Принцеса Ариел и Йо” на Любица Остоич, съвременен автор от Босна и Херцеговина, в която главните герои преодоляват пространства и време и са в постоянен преход от реалното към ирационалното, следвайки една значима цел. Представен е преглед на най-добрите книги на съвременни унгарски писатели, които предлагат на малките читатели и на тийнейджърите истории с преминаване през пространства и време, различни герои и фантастично въздействие и емоции. В хронологичен ред са преоследени характеристиките на героизма и героите в хърватската детска литература като е поставен акцент на новите определения за героизма и за качествата на героите в литературата издадена през новия век. Изследвани са типологията и характеристиките на главните герои в съвременната чешка литература като са анализирани конкретни произведения на съвременни чешки писатели. Чрез преглед на най-добрите книги на съвременни румънски писатели са представени съвременните герои в румънската детска литература и техните национални характеристики. Представени са произведения на писателя Детко Петров - най-яркия и

талантлив творец от българското малцинство в Сърбия, в контекста на темата на кръглата маса. Анализирани се издателските политики на детското издателство „Ателие за българска детска литература „Горната земя” насочени предимно към произведения, които прекрачват време-пространствени граници и са населени с чудновати герои. Представени са педагогически аспекти на времето, пространството и героите в детската литература чрез анализ на „Алиса в страната на чудесата” на Л.Карол и „Приключение в Долната земя: Коледари срещу хали” на Елена Павлова. Споделени са опит и иновативни практики на Регионална библиотека „Антим Ивиреанут” в гр. Ръмнику Вълча /Румъния/ за насърчаване на детското четене и за представяне на творби на съвременни румънски и чужди автори чрез различни методи за интеграция на библиотечни, училищни и извънучилищни културно-образователни ресурси.

Основният извод, който се налага е, че родената посредством фантастичното множественост на пространствата и световите в съвременната детска литература е нужна на децата. Когато чете, използвайки въображението си, детето създава свят, населява го с образи и започва да гледа на него с други очи. Посещава места и светове, които иначе никога не би познавало, подобрява се разбирането му за света, среща се с нови герои и то развива чувство за загриженост за други хора, открива нещо жизнено важно, което да проправи пътя му. А именно - светът не е задължително да бъде такъв, нещата могат да бъдат различни.

23 септември 2020г.

Р.Петрова